Český Senát si připomněl oběti holocaustu při tradičním setkání ve Valdštejnském paláci

27.1.2026 - Tereza Kotláriková, Marta Malá | Senát PČR

27. ledna 2026, Praha. V Hlavním sále Valdštejnského paláce se dnes konalo již dvacáté první vzpomínkové setkání u příležitosti „Dne památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti". Akce se konala pod záštitou předsedy horní parlamentní komory Miloše Vystrčila a ve spolupráci s Federací židovských obcí v ČR a Nadačním fond obětem holocaustu.

„Po druhé světové válce si celá řada zemí uvědomila, že je nutné udělat něco pro to, abychom snížili riziko dalších válek a genocidy. Rozhodli jsme se, že budeme budovat svět založený na pravidlech. Otázkou nyní je, zda jsme schopni i v dnešní době dosáhnout toho, aby pravidla byla dodržována, zda jsme schopni domluvit se, že tento svět založený na pravidlech, snižuje riziko konfliktu, snižuje riziko toho, že převládnou emoce, síla a moc. Záleží na nás, zda si dostatečně silně dokážeme připomínat naši minulost a záleží také na tom, do jaké míry a jakým způsobem budeme zacházet s naší odpovědností," řekl v úvodním projevu předseda Senátu **Miloš Vystrčil**.

Pamětník holocaustu **Pavel Jelínek** ve svém projevu připomněl libereckou židovskou komunitu, která před 2. světovou válkou čítala přibližně 1?600 členů. Po válce se do Liberce vrátilo pouze 37 Židů a on je jedním z?nich. Vyprávěl válečný osud své rodiny: *„V roce 1938 jsme utekli jako ostatní z?Liberce. Naším prvým ubytováním byla Sázava nad Sázavou, kde žila sestra mé matky… Poté jsme se společně i s?mou babičkou odstěhovali do Lysé nad Labem. Babička Josefína Ledererová byla odtamtud zařazena do transportu do Terezína a byla později zavražděna v?Treblince…. Já jsem příkaz k?transportu jako mischling dostal v?dubnu 1945. Odešli jsme do hájovny v?lese, a protože Němci měli tehdy jiné starosti, dočkali jsme se osvobození."* Závěrem sdílel své osobní krédo, které je součástí páteční modlitby: *„Celý svět se vším je velmi úzký most, a to na čem záleží, je vůbec se nebát."*

Vládní zmocněnkyně pro záležitosti romské menšiny **Lucie Fuková** upozornila na osud Romů během 2. světové války: *„S koncem války však nepřišel konec pronásledování a perzekucí. A nebyl to také konec traumatu, které se přenášelo a přenáší na generace. Ti, kdo přežili, nebo i jejich potomci často trpěli psychickými problémy, které se neřešily. O svém traumatu nehovořili ani se svými nejbližšími, natož veřejně. V?letech u Písku vznikl prasečák, do Hodonína u Kunštátu se jezdilo na rekreaci a romský holocaust měl být vymazán z?historie."* Zmínila přijetí definice anticikanismu v?rámci Senátu, Poslanecké sněmovny i Vlády ČR v?roce 2024: *„Byl to významný posun ve vnímání nebezpečnosti protiromských postojů a jejich vlivu na každodenní životy stovek tisíc lidí. Teď musíme napnout všechny síly, abychom se naučili s?touto definicí pracovat v?praxi. Musíme důrazně odsuzovat všechny projevy nenávisti, rasismu a xenofobie."*

Předseda správní rady Nadačního fondu obětem holocaustu **Michal Klíma** poukázal na celosvětový nárůst antisemitismu: *„V?České republice zatím k tak rozsáhlým a dramatickým útokům nedošlo, ale i tak se počet antisemitských útoků rapidně zvyšuje. A bohužel ani u nás nejde jen o projevy nevzdělaných primitivů, ale také o dění na některých vysokých školách. Vyvěšení palestinských vlajek při výročí teroristického útoku proti židovským civilistům – mírumilovným obyvatelům kibuců a mladým lidem na hudebním festivalu, je jen jedním z nejodpornějších projevů tohoto vývoje. Věřím, že všichni, kdo jsou dnes v tomto sále, vnímají nejen tento vývoj, ale i nebezpečí, které sebou nese. Vždyť právě vyvražďování, které si dnes připomínáme, předcházely verbální útoky a zpočátku jen*

ojedinělé projevy nenávisti.“

Klíma rovněž upozornil na snahy relativizovat historické události z obavy o svobodu slova: *„Svoboda slova je nepochybně jednou ze základních svobod demokratické společnosti. Svobodou slova ale není lhaní o historických faktech, jejich zkreslování či dokonce zamlčování. Odvolávání na jakoukoliv svobodu nesmí vést k popírání faktů a nesmí otvírat cestu k potlačování jiných svobod a k projevům nenávisti.“*

Při vzpomínkovém setkání kantor Rafael Rod přednesl modlitbu za duše zemřelých El male rachamim. Během akce zazněly koncertní skladby v?podání Davida Dorůžky a Roberta Fischmanna a byla uvedena nová výstava malířky Petry Teršlové 12 svědků holocaustu.

Statutární zástupci Památníku Terezín, Českého osvětimského výboru, Židovského muzea v?Praze a Nadačního fondu obětem holocaustu podepsali společné memorandum o koordinaci činností na poli rozvíjení spolupráce s?potomky přeživších holocaustu ve vzdělávání o holocaustu a o antisemitismu.

Součástí Dne památky obětem holocaustu je mezinárodní kampaň #WeRemember, která si klade za cíl využít sílu digitálních médií k šíření znalostí a povědomí o holocaustu.

Mezinárodní den památky obětí holocaustu připadá každoročně na 27. ledna, kdy v roce 1945 vojska Rudé armády osvobodila koncentrační tábor v Osvětimi.

Kontakty pro média:

Tereza Kotláriková, projektová manažerka Federace židovských obcí v ČR: 739?235?998, tereza.kotlarikova@fzo.cz

Marta Malá, ředitelka Nadačního fondu obětem holocaustu: 777?331?937, mala@fondholocaust.cz

https://www.senat.cz/zpravodajstvi/zprava.php?id=4006